

"Unge på vej i uddannelse" **(15.8.2009 – 15.08.2010)**

Projekt for udviklingsarbejde og samarbejde mellem Høje Taastrup Kommunes
Jobcenter/Det lokale Beskæftigelsesråd og
Ungdommens Uddannelsesvejledning – UU – Vestegnen

Slut-evaluering

- Side 1 : Indholdsfortegnelse
- Side 2 : Resumé: Projektets formål og effektmål
- Side 3 : Projektets målgruppe
- Side 4 : Projektets aktiviteter
- Side 5 : Metode
- Side 9 : Samarbejde med jobcentret
- Side 11: Bilag over målgruppen

August-2010-SJ&SÅ

Resumé: Projektets formål og effektmål

Af projektbeskrivelsen fremgår formålet med projektet som værende:

- "At alle unge får en uddannelsesplan i overensstemmelse med den enkeltes ønsker, ambitioner og potentialer.
- At flest muligt unge får et individuelt og bæredygtigt tilbud, der forankrer dem i uddannelse eller job med uddannelsesperspektiv.
- At flest mulige unge efter projektperiodens udløb er selvforsørgende og således modtager forsørgelse og løn (SU m.v.) fra anden side end Høje Taastrup Kommune.
- At flest mulige unge på sigt får en uddannelse, der bliver til gavn for både den unge og for samfundet.
- At der i opgaveløsningen er et samarbejde".

Den ønskede effekt er opnået.

Ved projektets start var 15 ud af 20 unge på kontakthjælp, og dette er nu reduceret til **6 ud af 20.**

Ud af de 20 unge er 11 unge i gang med uddannelse, 2 på produktionsskole og 1 er tilmeldt uddannelse med start september 2010. De 11 unge er fordelt således:

- 2 startede på HF-fag 01.01.10 og fortsætter med dette.
- 1 ung flyttede fra folkeskolen til ungdomsskole og fortsætter i 10. klasse der.
- 1 ung har afsluttet 10. klasse og er startet i gymnasiet.
- 1 ung har afsluttet sine HF-fag og starter på pædagogseminariet.
- 1 har afsluttet 9. klasse på VUC og er startet på dyrepasser grundforløb.
- 1 har afsluttet grundforløb på Teknisk skole, har ikke kunne finde læreplads og er nu startet på Handelsskolen i Roskilde
- 4 startede på grundforløb på Teknisk skole og er fortsat i gang enten med grund- eller hovedforløb.

Ud af de 6 unge på indkomst fra HT, er 2 unge i Jobcentrets regi i form af EGU og kompetencevurdering.

De resterende 4 unges problematikker er:

- Misbrug
- Langtidssygemelding
- Manglende læreplads
- Afventer dom

Hvilke barrierer har de unge?

Et af formålene med projektet har også været at søge at afdække de unges barrierer i. f. t at starte på eller gennemføre en ungdomsuddannelse, for at kunne arbejde med disse. Samlet set lider alle de unge i projektet i større eller mindre grad af de nedenfor oplyste barrierer:

- Dårlige oplevelser i skolen.
- Mange nederlag i livet.
- Ordblindhed.
- Dårlig social baggrund. Belastet familiebaggrund.
- Ringe selvværd og manglende tro på sig selv.
- Manglende støtte/ ingen voksen - rollemodeller.

Eksempler på barrierer og arbejdet med disse:

- **Vinterdepression:** En enkelt fik en reel depression og mange har haft meget svært ved at komme i gang efter juleferien og i det hele taget at komme afsted, når det var koldt og mørkt. Vi har arbejdet med morgenvækning, har mødtes på skolen og har arbejdet med vigtigheden af at komme i seng i ordentlig tid.
- Derudover har flere været til lægen og har fået ordineret **antidepressiva**, hvilket har givet komplikationer i form af bivirkninger og har bevirket, at den unge har skullet acceptere indtagelse af medicin i en periode.
- **Præstationsangst.** Flere har klaret sig rigtig godt i skolen, og der er blevet givet gode karakterer. Dette har pludselig givet en angst for at få stillet krav, ikke mindst fra sig selv og det har påvirket den unge.
- **Fravær.** Når der er blevet givet advarsler fra skolerne, har vi arbejdet rigtig meget med eftervirkningerne af disse. Dels for at motivere den unge til at komme kontinuerligt og dels for at få samarbejde med skolen, så den unge ikke pludselig blev smidt ud uden varsel.
- Flere af de unge har tidligere i livet været ude for en eller flere **traumatiserende** oplevelser. Jo tættere kontakten til mentor blev, jo mere åbnede den unge også op for disse problemstillinger. Derfor er der blevet arbejdet med disse, da det som oftest er derfor, den unge har haft svært ved at gennemføre uddannelse.

Projektets målgruppe

Projektets deltagerantal har været berammet til i alt 20 unge, - 5 visiteret fra UU-Vestegnen og 15 visiteret af Jobcentret.

Dette antal er opnået. Når en ung er stoppet i projektet, er en ny ung blevet visiteret ind, således at antallet på 20 unge stort set hele tiden har været opnået.

Vedrørende frafald fra projektet, har der været flere årsager til dette. To unge har takket nej, da de ikke følte, at de havde behov for en mentor samtidig med at de havde en tutor-lærer. En enkelt er flyttet til en anden kommune, og en ung har sagt nej, da han ikke følte behov for støtte.

To unge er blevet afmeldt af projektet, da de ikke har været til at kontakte eller ikke har overholdt aftaler over en længere periode. I disse tilfælde har der været prøvet både telefonisk, skriftligt og personlig kontakt ved bopælen, uden reaktion fra den unge.

Deltagersammensætningen har ikke haft den store betydning for projektets aktiviteter og metode, da disse har været individuelt tilpasset, og ingen af de unge har haft kontakt til hinanden udover det første introduktionsmøde.

Bilag 1 (s. 11), oversigt over de unge i projektet, deres uddannelse og indkomstgrundlag.

Projektets aktiviteter

Projektbeskrivelsens aktiviteter er nået og der er etableret en rigtig god og tæt kontakt mellem mentor og de unge.

Den primære aktivitet med de unge har været samtaler. Det er blevet tætte og meget personlige samtaler, idet forholdet mellem mentor og de unge hurtigt er blevet fortroligt, og de unge har været utroligt gode til og ivrige efter at åbne op. Disse samtaler har foregået enten på mentorens kontor, på den unges uddannelsessted, hjemme hos den unge eller på offentlige steder. Dette har været op til den unge og har varieret gennem året.

Disse samtaler har dækket mange emner gennem året, såsom for eksempel:

- At møde til tiden og hvad der forhindrer den unge i at komme op om morgenen
- Strukturering af lektier
- Personlige problemer f. eks. i familien, med kæresten eller venner
- Den unges billede af sig selv og hvorvidt dette billede er sandt.
- Traumer, som de unge har været udsat for tidligere i livet
- Sociale spilleregler og hvornår/hvordan man siger til og fra
- Hvad der skal til for at fuldføre uddannelsen.
- Samtaler omkring den unges personlige og sociale kompetencer, hvad fungerer og hvad skal der fokus på at videreudvikle?

Udover de personlige samtaler har der været forskellige andre **aktiviteter**:

- Etablering af arbejdspraktik i det private erhvervsliv (virksomhedspraktik), det er sket i samarbejde med Jobcentret
- Ledsagelse/deltagelse i kontaktsamtaler og informationsarrangementer på ungdomsuddannelserne hos blandt andet studievejledere
- Jobsøgning
- Formidling af uddannelsesaftaler
- Formidling af produktionsskoleforløb
- Iværksættelse af foranstaltninger jf. serviceloven i samarbejde med kommunens øvrige forvaltninger
- Afklaring omkring erhvervsgrunduddannelsen EGU,- dette i samarbejde med Jobcentret
- Ansøgninger til ungdomsuddannelserne, eksempelvis pædagogisk assistent uddannelse – PAU eller Handelsskolen
- Ledsagelse/deltagelse i samtaler hos læge og/eller psykiater
- Hjælp til ansøgning om ungdomsbolig, herunder besøg i Boligbutikken

Ved mange af disse aktiviteter har det klart været en fordel for den unge med en mentor, der har kunnet støtte op omkring at møde op, men som også har haft en viden omkring de forskellige sektorer og et overskud til at formidle dette til den unge. I mange tilfælde er

det projektlederens vurdering, at den unge ellers på egen hånd ville have givet op og droppet ud, fordi vejen gennem den offentlige sektor kan være uoverskuelig.

Der er sket ændringer i aktiviteterne på den måde, at disse har fulgt skoleåret. **I starten** af skoleåret har fokus været meget på start af skolen, dannelse af socialt netværk og motivering. **Senere på året** er en aktivitet som at spise frokost sammen på skolen for at motivere den unge til at møde op opstået ud fra de fraværslister, skolen sender ud. **I slutningen** af projektet har fokus været meget omkring eksamen, opgaver og det næste skoleår og/eller den videre uddannelse.

Metoder

Erfaringen er helt klart, at den **tætte kontinuerlige kontakt** med en fast person betyder alverden for de unge. Mange af de unge har så ringe netværk og evt. dårlige erfaringer med vekslende sagsbehandlere, at de har været meget åbne omkring deres situation efter et par samtaler. Det har betydet meget, at deltagelse i projektet har været **frivilligt**, og at mentoren har været et tilbud til dem og ikke et krav.

Samtalen har været omdrejningspunktet for hele projektet, og her har erfaringen vist, at det virker rigtig godt, at lade den unge selv styre de første samtaler. Projektlederen har præsenteret kontakten ved at forklare de unge, at de selv bestemmer, hvad de vil fortælle. De definerer selv forholdet og fortæller om sig selv, hvad de har lyst til. For nogle har det været vigtigt at fortælle hele deres livshistorie, for andre har det været en lettelse at kunne "starte forfra" uden at skulle dømmes på en lang historie.

Mange har så efterfølgende åbnet meget op i løbet af året og delt mange og svære historier, netop fordi det ikke var et krav men et tilbud.

Lidt om metoder i samtalen

I forbindelse med "tunge" samtaler om fortid og fremtid har projektlederen fokuseret meget på perspektivering og på at hjælpe den unge med at skille disse to ad. Projektlederen har gennem samtalen hjulpet den unge til at se deres egen historie, og til at erkende, at de har en mulighed for at ændre den.

Projektlederen har i disse samtaler hjulpet den unge med at få sat ord på den succes, de har opnået indtil nu på deres uddannelse.

- Samtalerne har været båret af et positivt menneskesyn.
- Af at den unge har de nødvendige potentialer til at kunne gennemføre en uddannelse.
- Af at møde dem, hvor de er trygge. De har derfor selv valgt, hvor de ville mødes. Det har for det meste været på deres skole, men også i deres hjem, på en café og kun i få tilfælde på projektlederens kontor, hvis de har haft det bedst med det.
- Projektlederen/mentor har lagt vægt på, at hun SER dem. Hun ser dem i øjnene - lytter og er nærværende.
- De unge har valgt samtaleemnerne, men projektlederen/mentor har styret og struktureret samtalerne.

Det har været forskelligt, hvor tit de unge har haft behov for at tale med mentoren personligt - det har vekslet fra ugentligt til hver 14. dag. En samtale har som udgangspunkt taget en time.

Det mest virkningsfulde har været sms-beskeder og telefonsamtaler ind i mellem de personlige samtaler.

Projektlederen/mentor har gjort meget ud af, at de unge hellere må ringe en gang for meget end en gang for lidt. Det har været en aftale, at de enten har sendt en sms om at blive ringet op eller har ringet og bedt om at blive ringet op, da de oftest har dårlig økonomi og ikke råd til telefon-samtaler.

Samtalerne har som sagt minimum været af en times varighed og som oftest drejet sig om både skole/lektier og privatliv. Projektlederen har ved disse samtaler lavet læseplaner og derefter fulgt op på disse telefonisk og per sms i ugens løb.

Individuelle samtaler.

De individuelle samtaler har som anført været grundstenen i mentor-forløbet.

Netop fordi der har været tid til de lidt længere samtaler, er det her den unges dybereliggende problemer og forhindringer dukker op. Og fordi der i de fleste tilfælde er etableret en god, tæt kontakt, har det været naturligt at betro sig til projektlederen og bruge hende som bindeled til læge, psykiater og familiemedlemmer udover skole og jobcenter.

Det vigtigste i disse samtaler er rummeligheden. Mentor behøver ikke at have svar på problemstillingerne, men når den unge har kunnet mærke, at mentor kunne rumme, hvad der end måtte komme af problemstilling er fortroligheden blevet styrket og disse samtaler har kunnet indeholde emner strækkende sig fra familieproblemer, cutting og abort til misbrug og manglende tro på fremtiden.

Den unge og mentor har haft et så fortroligt rum sammen, at disse samtaler har været meget dybe og omhandlet emner, den unge ikke har talt med andre om. Mentoren har udgjort en slags "helle", netop fordi mentor hverken har været familie, skole eller offentlig forvaltning.

I slutningen af forløbet har fokus i disse samtaler også ligget på at fejre den unges sejre. Der er blevet kigget på det skoleår, der er gået, der er blevet talt om forløbet, og om hvad det har givet den unge.

Vi har sørget for at fejre de flotte karakterer, og at den unge har gennemført et skoleforløb. Det har været meget vigtigt at give sig tid til at fejre de resultater, den unge har opnået, da den unge i flere tilfælde ikke har netværk, der har interesseret sig for dette eller magtet dette.

Der er blevet kigget på det videre forløb og på, hvad dette måtte indebære af SU-søgning, ungdomsbolig og andre praktiske ting.

Coaching.

Der har været gennemført det man kalder **hele coachingsessioner** på specifikke mål, især i forbindelse med aflevering af opgaver, eksaminationer, læsning af pensum og møde på skolen, så der ikke kom mere fravær.

Disse samtaler motiverer den unge, fordi det bliver meget tydeligt for den unge hvilke muligheder, der åbnes ved at gennemføre skridt for skridt. Den unge bliver også bevidst om de forhindringer han/hun sætter op for sig selv og får støtte i at tackle disse. En coachingsession munder ud i en konkret handleplan indeholdende actionsteps (små som store), der kan fastholde den unge i uddannelsen frem til næste samtale.

Flere af de unge har haft meget fravær, og har på grund af dette fået advarsler fra skolen. Her har vi især brugt coaching som metode, hvor der holdes fokus på nutid og fremtid i stedet for at dvæle ved fortiden.

Den unge hjælpes til at slippe selvbeprejdelse om fravær og hjælpes i stedet til at se sine muligheder og til at se, hvad de kan få ud af at komme i skole og gennemføre uddannelsen. Dette gøres gennem den **anerkendende og udfordrende samtale**.

Der er brugt coachende elementer i en almindelig samtale, hvor projektlederen/mentor præsenterer de unge for en anden måde at tænke på, at udtrykke sig på.

Hun har lært dem om og trænet dem i **begrænsende og kraftfuld kommunikation**. Hun har præsenteret dem for en anerkendende tilgang til kommunikationen – til interaktionen.

Projektleder/mentor og den unge har kigget på **fakta og fortælling**, - på hvad der er sandt, og hvad det er, de tror der er sandt.

Der har været gennemført samtaler, hvor det er blevet afdækket, hvad der motiverer den unge både negativt og positivt.

I slutningen af projektet har de coachende samtaler været meget koncentreret omkring eksamen og prøver.

Den unge er inden eksamen blevet støttet i at gå kraftfuld til prøven og bagefter til at se, hvad han/hun gjorde godt, og hvor der var plads til forbedring.

Den unge er fulgt meget tæt op til disse prøver, og det at den unge har vidst, at der er en, der er interesseret og spørger ind, har været meget effektivt.

Projektlederen har haft fokus på, at den unge bryder et mønster og nu tager ansvar for sit liv og sin uddannelse. Den unge har fået sat ord på, hvad det rent faktisk betyder for nuet og fremtiden, at han/hun bryder fri af fortiden og gør noget andet.

Coaching har også været brugt i forbindelse med samtalerne omkring en evt. plan B. Der er arbejdet med begrebet "**tunnelsyn**", og hvordan det kan forhindre den unge kun at tænke i en enkelt uddannelse og konsekvensen, hvis han/hun ikke bliver optaget.

Der er blevet arbejdet på at brede viften mere ud og se de mange muligheder, der er i at tænke bredere.

Sms

Der har været brugt støttende sms'er, hvis projektlederen/mentor vidste, at de unge skulle noget, der var svært, havde klaret sig godt, havde fødselsdag o.a.

Projektlederen/mentor har aftalt med flere af de unge, at hun ville sende en sms dagen før en samtale og huske dem på, at de skulle mødes.

Sms har givet en god virkning og er blevet brugt meget især i timerne op til en eksamen og til at sende anerkendende opmærksomhed bagefter.

Det har som sagt virket rigtig godt at sende støttende sms'er til den unge.

Dette gøres på to måder:

Enten med udgangspunkt i en samtale, hvor det fremgår, at den unge har brug for støtte til en specifik ting. Eks. i forbindelse med lektier, abort, familiespørgsmål, misbrug.

En sms kan lyde således: "Du er ikke alene, jeg er her, hvis du har behov for det." Eller meget konkret i forbindelse med en svær samtale, den unge skulle have med sin mor:

"Det var rigtig modigt, at du fik snakket med din mor. Husk jeg er her, hvis du har behov for det."

Eller støttende, umotiverede sms'er med udgangspunkt i det selvbillede, som de individuelle samtaler har afdækket, at den unge har af sig selv. Eks. hvis den unge har dårlig selvtillid i skolen og ikke tror på, at hun kan skabe resultater, kunne en sms lyde således: "Jeg vil gerne anerkende dig for dit mod og din stædighed. Jeg kan se, hvor stærk du er og jeg tror på dig."

Det stærke virkemiddel i at sende støttende sms'er er, at den unge ikke forventer disse og således bliver hevet tilbage i en kraftfuld tilstand.

Besøg hos andre instanser

Der har været en meget håndholdt indsats i forbindelse med lægebesøg, psykiaterbesøg, indskrivning til uddannelse og fraværssamtaler med studievejleder. Dette har virket rigtig godt, både for at sikre at den unge møder op, men også så den unge har haft en at tale med oplevelsen om bagefter eller til at hjælpe under samtalerne, hvis de har haft svært ved at formulere sig eller forstå, hvad der bliver forklaret.

Samarbejde med studievejledere

Det har været meget givende at have en tæt kontakt studievejleder og mentor imellem. Dette har været gennem telefoniske samtaler og mails.

Det er blevet aftalt med studievejledere, at de ikke tog direkte fat i den unge, med mindre det var allerhøjest nødvendigt. Kontakten har været mellem vejleder og mentor, da problemstillingerne ofte har kunnet klares på denne måde, uden at involvere og dermed stresse den unge unødvendigt.

Dette har blandt andet været omkring fravær og eksamensindskrivning.

Samtaler med den unge, hvor både mentor og studievejleder er til stede, har også vist sig at være virksomt. Vigtigheden af at synliggøre dette net for den unge har betydet meget. Der er gjort meget ud af at vise den unge, at det ikke er et net, der strammer omkring ham/hende, men derimod et net af omsorg, tillid og tro. Den unge er gået fra disse samtaler med en viden om, at mentoren var i baghånden og støttede og vejlederen rent fysisk var på skolen og også støttede.

Morgenvækning

Morgenvækning for at sikre at den unge stod op. Dette har været til stor gavn for mange i projektet.

Frokostaftaler på skolen for at sikre, at den unge kom af sted og for at give et fast holdepunkt, hvis den unge ikke havde kontakt til de andre studerende på skolen.

Walk and talk

Flere af de unge har haft tendens til depression og til at "lukke sig inde".

Her har metoden "walk and talk" været afprøvet. Det givende ved en samtale, der føres mens man går en tur, er, at den unge får bevægelse i kroppen,- får frisk luft og andre indtryk. Fokus fjernes dermed lidt fra samtalen, således at denne virker mindre alvorlig. Dette gør, at den unge er mere åben og nemmere kan tale om svære ting.

Samarbejde med jobcentret

Introduktionsproceduren startede med et møde mellem Jobcentret og UU-Vestegnen, hvor vi gennemgik de unge.

Der var udarbejdet et "overleveringspapir", (bilag) som Jobcenteret udfyldte i samarbejde med den unge, og hvor der blev oplyst div. faktuelle oplysninger, ligesom der var plads til at anføre evt. forhold, som det var vigtigt at give videre til UU.

Jobcentret havde samtale med de første unge. Forklarede dem om projektet og indkaldte dem til fællesmøde, hvor overleveringen til UU-Vestegnen foregik. Der deltog 6 unge i fællesmødet, hvor Jobcentret forklarede om projekt, LBR og tavshedspligt. UU-Vestegnen præsenterede projektleder og fortalte lidt om metoder, tavshedspligt og samarbejde med jobcentret.

Der blev besvaret spørgsmål fra de unge, som blandt spurgte ind til, om det var den samme mentor, de ville have gennem hele året, eller om der ville finde en udskiftning sted.

De unge der efterfølgende er kommet ind i projektet har projektlederen fået data på fra Jobcentret, og har selv taget kontakt til den unge. Projektlederen har fortalt om projektet, tavshedspligt etc. og udfyldt papirer på den unge.

Visitationsproceduren har fungeret godt, og der er løbende blevet visiteret unge til projektet. UU-Vestegnen har visiteret fem unge og Jobcentret har visiteret resten. Undervejs i forløbet har Jobcentret og UU-Vestegnen haft dialog omkring unge, der skulle afsluttes eller visiteres ind i projektet. Helt konkret har dette fungeret ved telefonisk kontakt eller ved de aftalte møder mellem Jobcenter ved Niels Thorup og projektleder Stine Jensen.

Samarbejdet om borgeren og det videre forløb har også fungeret godt. Det har været en fordel for projektlederen at have en kontakt hos Niels Thorup, som har været behjælpelig med kontakt videre i huset, når der har været behov for dette. Også kontakten til enkeltydelsesafdelingen har fungeret fint, og der har været godt samarbejde.

Det er en støtte for nogle af de lidt dårligere unge, der ikke kan overskue at få fat i jobcentret, at projektlederen har siddet i samme bygning som jobcenteret, og har kunnet hjælpe dem med kontakt.

Det har været en positiv oplevelse for den unge, når de har ringet om et problem, at projektlederen/mentor hurtigt har kunnet formidle kontakt og der er blevet reageret hurtigt på deres henvendelse. Ellers havde de opgivet eller ladet det ligge.